

Sygn. akt V KK 400/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 lutego 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Siuchniński (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Dorota Rysińska

SSN Andrzej Stępka

Protokolant Anna Kowal

w sprawie **P. S.**

skazanego z art. 157 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 12 lutego 2014 r.

kasacji, wniesionej przez Prokuratora Okręgowego na korzyść skazanego
od wyroku Sądu Okręgowego w P.

z dnia 19 sierpnia 2013 r.,

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w P.

z dnia 23 kwietnia 2013 r.,

- 1. uchyla zaskarżony wyrok w części dotyczącej orzeczenia o karze i w trym zakresie przekazuje sprawę Sądowi Okręgowemu w P. do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym;**
- 2. kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego obciąża Skarb Państwa.**

UZASADNIENIE

P. S. wyrokiem zaocznym Sądu Rejonowego w P. z dnia 23 kwietnia 2013 r., sygn. akt II K .../12, został uznany za winnego popełnienia przestępstwa z art. 157 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., za które wymierzono mu karę 10 miesięcy pozbawienia wolności i nawiązkę na rzecz pokrzywdzonej D. S. w kwocie 500 złotych. Wyrok ten został zaskarżony apelacjami przez prokuratora i oskarżonego.

Sąd Okręgowy w P. wyrokiem z dnia 19 sierpnia 2013 r., utrzymał w mocy zaskarżony wyrok, uznając apelację prokuratora za oczywiście bezzasadną. Nie rozpoznał natomiast apelacji sporządzonej i wniesionej osobiście przez P. S.

Od tego orzeczenia kasację na korzyść oskarżonego wniósł prokurator, podnosząc zarzut rażącego i mającego istotny wpływ na treść orzeczenia naruszenia przepisów prawa karnego procesowego, tj. art. 425 § 1 k.p.k. i art. 433 § 2 k.p.k., polegającego na nierozpoznaniu prawidłowo wniesionej i przyjętej apelacji oskarżonego.

Prokurator wniósł o uchylenie wyroku Sądu Okręgowego i przekazanie sprawy temu sądowi do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest oczywiście zasadna.

W realiach procesowych rozpoznawanej sprawy nie może budzić wątpliwości fakt skutecznego wniesienia przez P. S. apelacji (k. 145). W tym, sporządzonym osobiście środkiem odwoławczym, podniósł on zarzut rażącej niewspółmierności bezwzględnej kary pozbawienia wolności wskazując, że jej wykonanie uniemożliwiłoby udzielenie koniecznej pomocy finansowej jego dzieciom.

Środek zaskarżenia sporządzony przez oskarżonego został przyjęty w dniu 13 czerwca i przesłany do Sądu Okręgowego w celu rozpoznania (k. 179). Z protokołu rozprawy apelacyjnej z dnia 19 sierpnia 2013 r. wynika, że sprawa zawisła przed Sądem Okręgowym na skutek apelacji wniesionej zarówno przez prokuratora, jak i P. S. (k. 185). Jednak analiza części wstępnej oraz formuły rozstrzygnięcia zaskarżonego orzeczenia, a także lektura jego uzasadnienia wskazuje jednoznacznie, że Sąd odwoławczy całkowicie pominął apelację wniesioną przez oskarżonego i rozpoznał tylko środek odwoławczy złożony przez prokuratora (k. 186).

Okoliczności te wskazują, że procedowanie Sądu drugiej instancji nastąpiło z rażąco obrazą art. 425 § 1 k.p.k. i art. 433 § 1 i 2 k.p.k., stanowiąc naruszenie zasady dwuinstancyjności postępowania, co prowadzić musi do uchylenia zaskarżonego wyroku, albowiem niedopuszczalne jest „uzupełniające” rozpoznanie środka odwoławczego, pominiętego podczas pierwszego rozpoznania sprawy przez Sąd odwoławczy (zob. P. Hofmański, E. Sadzik, K. Zgryzek, *Kodeks postępowania karnego, tom II, Komentarz do art. 297-467*, pod red. P. Hofmańskiego, Warszawa 2011, s. 761-762).

Wskazana obraza przepisów prawa mogła mieć istotny wpływ na treść wyroku, albowiem chociaż wniesienie przez prokuratora apelacji mogło spowodować także orzeczenie na korzyść oskarżonego (art. 434 § 2 k.p.k.) wobec obowiązku analizy sprawy pod kątem rażącej niesprawiedliwości orzeczenia (art. 440 k.p.k.), to jednak nierozpoznanie środka odwoławczego wniesionego przez oskarżonego zawężyło podstawy do wydania orzeczenia na korzyść oskarżonego. Oczywiście jest to, że wobec podniesienia przez P. S. zarzutu rażącej niewspółmierności kary możliwe byłoby wydanie orzeczenia na jego korzyść w oparciu o szersze podstawy, niż te określone w art. 440 k.p.k., albowiem pojęcie rażącej niewspółmierności kary ma znaczenie szersze, niż zwrot „rażąca niesprawiedliwość orzeczenia”, rozpatrywany na płaszczyźnie wymiaru kary.

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd odwoławczy rozpozna zatem zarówno apelację wniesioną przez prokuratora, jak i przez oskarżonego, i zgodnie z dyrektywami określonymi w art. 457 § 3 k.p.k. szczegółowo uzasadni swoje stanowisko w zakresie zasadności podniesionych zarzutów.

Mając na uwadze powyższe rozważania Sąd Najwyższy orzekł jak w wyroku, na podstawie art. 636 § 1 *in fine* k.p.k. kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego obciążając Skarb Państwa.